

skal vælge fra, og hvilke vi skal bruge vore fælles ressourcer til.

At skabe liv syntetisk, at forbedre hjernekapaciteten, at udelukke sygdomme og handicap vækker både glæde og skrækspespektiver.

For Socialdemokratiet er åbenhed, demokratisk medleven og fællesbeslutninger af afgørende betydning, hvorfor vi havde stillet forslag om et egentligt udredningsarbejde. Udredningsarbejde foretaget af Folketinget selv, åbne kommissionsmøder og høringer ville være noget nyt og spændende i den demokratiske beslutningsproces. I det eksisterende Folketing fandtes desværre ikke opbakning for denne nye arbejdsform eller gamle grundtvigianske, om man vil.

Under hensyn til behovet for afklaring, demokratiske og politisk valgte løsninger på allerede igangværende forsøg og behandlinger på landets offentlige hospitaler kan Socialdemokratiet tilslutte sig den her af udvalget i fælleskab udarbejdede arbejdsform og beslutningsstruktur. Vore egne forslag har vi i stor udstrækning fået indarbejdet i det foreliggende forslag og dets bemærkninger, ligesom der er lagt spændende drøftelser til rette for Det Etske Råds fremtidige arbejde.

Socialdemokratiet må tage afstand fra formuleringen af § 1, 3. pkt. Partipolitiske vurderinger og afstemninger kan ikke bruges til definition af, hvornår livet starter eller slutter. Partipolitiske beslutninger kan alene afgøre de omstændigheder og betingelser, som vi vil skal knytte sig til de forskellige stadier i livsforløbet.

Spørgsmålet om retssikkerhedens tilstande, social- og forsikringslovgivning kan knyttes til de forskellige stadier.

Politikere må overlade eksistentielle vurderinger til folks religiøse eller andre vurderinger. En regering kan ikke beslutte sig for, hvornår vi er blevet liv eller er døde, men kan knytte beslutninger af beskyttende karakter til de forskellige stadier i livsprocessen såsom abortbetingelser eller transplantations- og forsknings- og forsøgsregler.

Et tredje mindretal (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af udvalget og de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Mindretallet støtter regeringens forslag til formulering af § 1, men ønsker at slå fast, at

formuleringen ikke har noget at gøre med abortloven. Det har aldrig været Socialistisk Folkepartis påstand, at livet opstod i 12. uge. Fordelen ved at fastslå, at man skal omgås befrugtede æg som begyndelse til menneskets liv, er, at man afskærer nogen fra at oprette frizoner. Man undgår, at læger får lov til at trække tilfældige grænser: 14 dage, 12 uger, eller hvad der er opportunt. Der er derudover den gode logik i at tage udgangspunkt i undfangelsen, at vi fastholder, at det dér med mænd og damer er en ganske afgørende begivenhed i menneskets tilblivelse. Det er karakteristisk for diskussionen om dette grænsedrageri, at man har løsrevet livets begyndelse fuldstændigt fra den organiske sammenhæng med mennesker og flyttet den hen til laboratorierne. Kun i laboratorierne kan der opstå diskussioner om, hvorvidt undfangelsen er en afgørende begivenhed.

Diskussionerne af udviklingen på det biomedicinske område og de valg, der skal træffes, kan hverken overlades til forskere eller de mennesker, der privat involveres. Det er de færreste, om overhovedet nogen, der er i stand til at overskue situationen og dens følger. Den frihed, en sådan individualisering af moralen tilsyneladende er udtryk for, er netop kun tilsyneladende. Den enkelte er ude i et pres, hvor valgsituationen i sig selv kan være et overgreb. Det må være et fælles folkeligt ansvar at træffe valg og trække grænser.

Hermed pålægges folket i almindelighed og dets valgte repræsentanter i særdeleshed et stort ansvar. Sådan må det imidlertid være, idet det ville være dybt uansvarligt at skubbe det fra sig.

Men det ville blive en fuldstændig overanstrengelse, hvis Folketinget havde pligt til hele tiden at være på højde med situationen i debat såvel som i lovgivning. Dertil sker der for meget. Det betyder naturligvis, at hver enkelt forsker under alle omstændigheder hele tiden må stå ved sit ansvar. Uden forskeres og behandleres selvdisciplin går det galt. Ingen fratages sit ansvar. Men derudover er det også nødvendigt i det overordnede arbejde med den demokratiske kontrol at have hjælp fra et råd, der i sin organisation og sammensætning og med de rigtige koblinger til såvel Folketing og regering som til den offentlige debat vil klare at kunne følge